KONFERENCJA EPISKOPATU POLSKI

POLISH BISHOPS' CONFERENCE — CONFERENTIA EPISCOPORUM POLONIAE

OŚWIADCZENIE PREZYDIUM

KONFERENCJI EPISKOPATU POLSKI

„MŁODY CZŁOWIEK ZASŁUGUJE NA WIĘCEJ”

Wychowanie młodego pokolenia nie jest zadaniem jednej instytucji. Rodzina, szkoła, wspólnoty religijne, organizacje społeczne i państwo współtworzą przestrzeń rozwoju młodego człowieka. Potrzeba współpracy opartej na wzajemnym szacunku i uznaniu kompetencji każdego z uczestników procesu wychowawczego. Widzimy, jak bardzo dziś dzieci i młodzież potrzebują autentycznego wsparcia, pewnych drogowskazów i środowisk, w których mogą wzrastać w poczuciu bezpieczeństwa i godności. U progu nowego roku szkolnego i w obliczu poważnych wyzwań stojących przed wychowaniem, Prezydium Konferencji Episkopatu Polski czuje się zobowiązane zabrać głos w duchu pasterskiej troski o młode pokolenia w naszej Ojczyźnie.

1. Kościół w służbie integralnego rozwoju człowieka

Kościół od wieków towarzyszy człowiekowi w jego drodze do dojrzałości, nie jako instytucja roszcząca sobie prawa do monopolu wychowawczego, lecz jako wspólnota, która w Ewangelii odkrywa najpełniejszy obraz człowieka i dąży do jego realizacji. Wychowanie rozumiemy jako troskliwe towarzyszenie młodemu człowiekowi w odkrywaniu prawdy o sobie, Bogu i świecie. Nie chodzi tu wyłącznie o przekazywanie wiedzy czy kształtowanie umiejętności. Chodzi o formację całej osoby tak, by mogła kochać, żyć w prawdzie i wybierać dobro. Szczególnym wyzwaniem naszych czasów jest osłabienie więzi: rodzinnych, sąsiedzkich i rówieśniczych. Młodzi ludzie coraz częściej dorastają w świecie intensywnej komunikacji cyfrowej, lecz jednocześnie doświadczają osamotnienia. Potrzebują przestrzeni, w których będą wysłuchani, zauważeni i prowadzeni ku dojrzałości. Wobec tak poważnych wyzwań Kościół nie może pozostawać obojętny. Rozumiemy, że żadna instytucja nie zastąpi troskliwego rodzica ani mądrego wychowawcy, ale pragniemy być wsparciem w trudnym dziele wychowania.

2. Lekcje religii prawem uczniów i rodziców

Pragniemy jasno powiedzieć, że lekcje religii nie są przywilejem Kościoła. Są konstytucyjnym prawem uczniów i rodziców, wynikającym z zasady wolności sumienia i wyznania oraz prawa rodziców do wychowywania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniami. Lekcje religii pomagają kształtować sumienie, uczą odpowiedzialności, budują hierarchię wartości. Nie służą wyłącznie osobistej formacji wierzących. Pozwalają lepiej poznawać historię Polski i Europy, literaturę, sztukę, etykę społeczną i wiele innych obszarów kultury. Pomagają także lepiej rozumieć samego siebie, odnajdywać sens życia, pogłębiać rozumienie swojej wiary. Do szkolnej edukacji wnoszą coś niepowtarzalnego: odpowiedź na najgłębsze pytania o sens, wartość i cel ludzkiego życia. Dla wielu uczniów, szczególnie w chwilach

kryzysu, to właśnie treści wyniesione z lekcji religii okazują się drogowskazem, który nie pozwala się zagubić.

W tym kontekście, z niepokojem płynącym z troski o młode pokolenia, obserwujemy działania Ministerstwa Edukacji Narodowej. Nakaz umieszczania lekcji religii przed lub po innych zajęciach szkolnych, redukcja wymiaru nauczania do jednej godziny tygodniowo, możliwość łączenia klas oraz usunięcie oceny z religii ze średniej ocen prowadzą do ich marginalizacji w polskiej szkole. Dlatego apelujemy o niezwłoczne przywrócenie właściwego miejsca tym zajęciom i podjęcie realnego dialogu z przedstawicielami wspólnot religijnych.

3. Konieczność formacji aksjologicznej

Zdecydowanie popieramy obywatelski projekt ustawy dążący do zagwarantowania każdemu uczniowi zajęć szkolnych kształtujących aksjologiczny fundament życia w ramach lekcji religii lub etyki. Młody człowiek potrzebuje przestrzeni do rozmowy o odpowiedzialności, godności osoby, uczciwości, solidarności i sensie wspólnego życia. Formacja do wartości nie jest przeciwieństwem pluralizmu – przeciwnie, umożliwia prowadzenie dialogu z szacunkiem i budowanie wspólnoty mimo różnic. Z tych względów uczniowie powinni wybierać między lekcjami religii a etyki. To kwestia odpowiedzialności za przyszłość młodego pokolenia.

4. Edukacja zdrowotna z poszanowaniem rodziny i praw rodziców

Kościół od początku istnienia troszczy się o rozwój człowieka w każdym jego wymiarze, dlatego doceniamy potrzebę edukacji zdrowotnej w szkole i dostrzegamy jej znaczenie dla profilaktyki chorób, zdrowia psychicznego oraz odpowiedzialnych postaw społecznych. Nasze obawy dotyczą jednak wizji człowieka, małżeństwa i rodziny, jaka wyłania się z założeń programowych oraz publikowanych podręczników. Dlatego z troską i niepokojem przyjmujemy decyzję Ministerstwa Edukacji Narodowej o obowiązkowym charakterze przedmiotu „Edukacja zdrowotna” od 1 września bieżącego roku. Zwracamy uwagę, że problemu nie rozwiązuje pozostawienie modułu dotyczącego seksualności jako nieobowiązkowego. Wychowanie tak wrażliwej sfery ludzkiego życia musi szanować prawo rodziców do decydowania o jego kształcie. Państwo powinno wspierać rodzinę w wychowaniu, a nie przejmować jej podstawowych funkcji. Seksualność powinna być przedstawiana w perspektywie relacji małżeńskich i rodzinnych, ponieważ w tym kontekście służy autentycznemu dobru człowieka. Niepokoi także brak jednoznacznego stanowiska, że małżeństwo to związek kobiety i mężczyzny. Prosimy zatem rodziców o nieustanne czuwanie nad edukacją własnych dzieci w tak ważnej i zarazem wrażliwej sferze życia. Zwracamy ponadto uwagę, że przy tworzeniu założeń programowych zabrakło szerokiego dialogu ze środowiskami odpowiedzialnymi za wychowanie. Postulaty i prośby Kościoła rzymskokatolickiego nie zostały uwzględnione. Uważamy, że tak ważny obszar edukacji wymaga szerokiego społecznego konsensusu, przejrzystości programowej oraz realnego udziału rodziców i środowisk wychowawczych. Apelujemy o merytoryczne konsultacje

z rodzicami, środowiskami wychowawczymi i wspólnotami wyznaniowymi oraz wspólne wypracowanie treści programowych szanujących światopogląd wszystkich rodziców, dzieci i młodzieży.

5. Wdzięczność wobec rodziców, nauczycieli i wychowawców

Chcemy skierować słowa szczególnej wdzięczności i serdecznej zachęty do wszystkich rodziców, nauczycieli i wychowawców, którzy każdego dnia podejmują trud wychowania opartego na wartościach. Wasz wysiłek ma ogromne znaczenie, a każda godzina poświęcona na rozmowę o tym, co naprawdę ważne, jest bezcennym darem złożonym w sercu młodego człowieka. Dziękujemy szczególnie Wam, Drodzy nauczyciele religii za wytrwałość i poświęcenie w obliczu piętrzących się trudności. Nic nie zastąpi waszej miłości, obecności i codziennego świadectwa. Drodzy rodzice, prosimy, angażujcie się w życie szkolne, pytajcie o treści nauczania, korzystajcie ze swoich konstytucyjnych praw. Wasze zatroskanie o wychowanie jest niezbędne, a Kościół jest gotów zawsze was wspierać w konsultacjach, przygotowywaniu programów wspierających rodziny, rozwijaniu pomocy psychologicznej i tworzeniu przestrzeni dialogu między szkołą, rodzicami i wspólnotami religijnymi.

Wszystkim zaangażowanym w dzieło wychowania udzielamy na nowy rok szkolny pasterskiego błogosławieństwa, prosząc Boga o siłę, mądrość i wytrwałość w tej pięknej, odpowiedzialnej i wymagającej posłudze. Niechaj Maryja, Matka wszystkich wychowawców, otacza Was Swoją macierzyńską opieką w służbie młodemu pokoleniu.

✠ **Tadeusz Wojda SAC**
Arcybiskup Metropolita Gdański
Przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski

✠ **Marek Marczak**
Sekretarz Generalny
Konferencji Episkopatu Polski

✠ **Józef Kupny**
Arcybiskup Metropolita Wrocławski
Zastępca Przewodniczącego
Konferencji Episkopatu Polski

Warszawa, 24 sierpnia 2026 r.

Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski
Skwer Kard. S. Wyszyńskiego 6
01-015 Warszawa
tel.: +48 22 530 48 00
tel.: +48 22 530 48 96
fax: +48 22 838 09 67
e-mail: skep@episkopat.pl
www.episkopat.pl